



Súkromná základná škola, Dukelská 33, GIRALTOVCE

**Súkromná základná škola**

**Dukelská 33**

**GIRALTOVCE**

# Inovovaný Školský vzdelávací program

pre 1. stupeň ZŠ – ISCED 1





Súkromná základná škola, Dukelská 33, G I R A L T O V C E

## Školský vzdelávací program

ISCED 1

Motto

**NAJVÄČŠIU HODNOTU MAJÚ VEDOMOSTI Sokrates**

### *Vzdelávací program*

Stupeň vzdelania **ISCED 1**

Dĺžka štúdia **štyri roky**

Vyučovací jazyk: **slovenský**

Študijná forma **denná**

Druh školy: **súkromná**

**Predkladateľ:** Názov školy **Súkromná základná škola**  
Adresa **Dukelská 33, Giraltovce**  
IČO **42083150**  
Riaditeľ školy **PaedDr. Baran Branislav**  
Koordínátor pre tvorbu ŠkVP **Mgr. Vargová Štefánia**  
Ďalšie kontakty **tel.054/ 732 25 10, [www.szsgir.@edupage.sk](mailto:www.szsgir.@edupage.sk)**

**Zriadovateľ:** Názov **K.B. REAL, s.r.o**  
Adresa **Dukelská 33, Giraltovce**  
Kontakty **054/732 25 10**



Súkromná základná škola, Dukelská 33, GIRALTOVCE

| Platnosť          | Dátum    | Zaznamenávané inovácie, zmeny, úpravy                                                                                                                                      |
|-------------------|----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. septembra 2015 | 1.9.2015 | pridané ŠkVP pre 1.ročník podľa inovovaného Štátneho vzdelávacieho programu pre primárne vzdelávanie -<br>1. stupeň základnej školy                                        |
|                   |          | Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. 2.2015 pod číslom 2015-5129/1758:1-10A0 pre základné školy s platnosťou od 1. 9. 2015. |
| 1. septembra 2016 | 1.9.2016 | pridané ŠkVP pre 2.ročník podľa inovovaného Štátneho vzdelávacieho programu pre primárne vzdelávanie -<br>1. stupeň základnej školy                                        |
| 1. septembra 2017 | 1.9.2017 | pridané ŠkVP pre 3.ročník podľa inovovaného Štátneho vzdelávacieho programu pre primárne vzdelávanie -<br>1. stupeň základnej školy                                        |
| 1. septembra 2018 | 1.9.2018 | pridané ŠkVP pre 4.ročník podľa inovovaného Štátneho vzdelávacieho programu pre primárne vzdelávanie -<br>1. stupeň základnej školy                                        |
|                   |          |                                                                                                                                                                            |
|                   |          |                                                                                                                                                                            |
|                   |          |                                                                                                                                                                            |
|                   |          |                                                                                                                                                                            |



## I. Všeobecná charakteristika školy

### 1. Veľkosť školy

Naša Súkromná základná škola sa nachádza v malom mestečku na východnom Slovensku v Giraltovcích. Budova školy je umiestnená v blízkosti mestského parku, kde je veľa zelene. Škola je štruktúrovaná ako úplná, s kapacitou 180 žiakov.

### 2. Charakteristika žiakov

V škole je 70 % žiakov z Giraltovciev. Dochádzajúci žiaci cestujú do školy z okolitých obcí – Kračúnovce, Lascov, Lužany pri Topli, Nemcovce, Podhrabina, Chmeľov, Kuková, Lúčka, Kalnište, Železník, Francovce, Fijaš, Soboš, Mičakovce, Kobyly, Radvanovce, Matiaška, Brezov, Marhaň, Koprivnica, Hankovce, Raslavice, Kobylnice, Kručov.

### 3. Charakteristika pedagogického zboru – personálne zabezpečenie

Pedagógovia na našej škole sú plne kvalifikovaní, pedagogicky a odborne spôsobilí, majú dlhoročné skúsenosti s prácou s deťmi mladšieho a staršieho školského veku vo veku 6 – 15 rokov. Externí pracovníci vyučujú náboženskú výchovu. Sú tiež kvalifikovaní s dlhoročnou praxou. Naši učitelia dbajú o svoj odborný profesijný rast a pravidelne sa zúčastňujú seminárov organizovaných MPC v Prešove.

### Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov

V rámci zvyšovania odbornosti sa učiteľky zapojili a úspešne ukončili vzdelávanie cudzích jazykov učiteľov ZŠ organizovaného ŠPU a MŠ – v anglickom jazyku, v nemeckom jazyku. Učiteľky si svoje pedagogické spôsobilosti budú naďalej zvyšovať inovačným, aktualizácnym, špecializačným a atestačným štúdiom organizovaným MCP Prešov:

Ďalšie vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov má veľký dopad na celkovú úroveň kvality výchovno-vzdelávacieho procesu. Manažment školy považuje za prioritnú úlohu zabezpečiť:

- Uvádzanie začínajúcich učiteľov do pedagogickej praxe.
- Udržiavanie a zvyšovanie kompetencie pedagogických zamestnancov ( spôsobilosť efektívne vychovávať a vzdelávať ).
- Prípravu pedagogických zamestnancov na zvyšovanie si svojich kompetencií, hlavne jazykových spôsobilostí, schopností efektívne pracovať s IKT.
- Prípravu pedagogických zamestnancov na tvorbu školského vzdelávacieho programu.
- Motivovanie pedagogických zamestnancov pre neustále sebavzdelávanie, vzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti.
- Zdokonaľovanie osobnostných vlastností pedagogických zamestnancov, spôsobilostí pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu a pod.
- Sprostredkovanie najnovších poznatkov pedagogickým pracovníkom ( inovácie) z metodiky vyučovania jednotlivých predmetov, pedagogiky a príbuzných vied, ako aj z odboru.



- Prípravu pedagogických zamestnancov na výkon špecializovaných funkcií, napr. triedny učiteľ, výchovný poradca, predseda predmetovej komisie, knihovník atď.
- Prípravu pedagogických zamestnancov pre výkon činností nevyhnutných pre rozvoj školského systému, napr. pedagogický výskum, tvorba ŠKVP, tvorba štandardov, tvorba pedagogickej dokumentácie (pokiaľ bude v platnosti v dobiehajúcich ročníkoch), atď.
- Prípravu pedagogických zamestnancov pre prácu s modernými materiálmi prostriedkami: videotechnikou, výpočtovou technikou, multimédiami a pod.
- Zhromažďovanie a rozširovanie progresívnych skúseností z pedagogickej a riadiacej praxe, podnecovať a rozvíjať tvorivosť pedagogických zamestnancov.

#### **4. Organizácia prijímacieho konania**

Organizujeme bežný zápis do 1.ročníka, ktorý pripravujú a zabezpečujú učiteľky 1.-4., za prítomnosti psychológa. Na jeho odporúčanie je potom dieťa prijaté, resp. neprijaté na našu školu.

#### **5. Dlhodobé projekty**

Na škole budeme organizovať protidrogové programy – kniha Chráň si svoje múdre telo, besedy spojené s kvízom, zúčastníme sa divadelného predstavenia v DJZ v Prešove.

Ekologické a sociálne programy – separovanie odpadu v triedach, zber papiera, čistenie turistických chodníkov a studničiek v okolí, beseda o bezpečnosti na cestách s učiteľom Autoškoly, výtvarné a literárne súťaže s danou problematikou, súťaž v zbere vrchnákov a obalov z mlieka firmy Agromilk.

Športové projekty – 2 krát ročne zorganizujeme so všetkými žiakmi poldňový výlet do prírody spojený so športovými súťažami – futbal, preťahovanie lanom, štafetový beh a i. Každoročne budeme organizovať plavecký kurz a školskú OLYMPIÁDU.

#### **6. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi**

Spolupráca s rodičmi – chceme zabezpečovať nasledovné podujatia: zber papiera, exkurzie, školské výlety, školu v prírode, návšteva Domu dôchodcov v meste, vianočná Besiedka, netradičný Karneval, Školský bál, Deň matiek, Deň otvorených dverí, zveľaďovanie okolia školy, spoločné športové popoludnia detí a rodičov a i. Uvítame aj účasť rodičov na školských výletoch.

Rada rodičov je zložená z triednych dôverníkov každej triedy. Ich zasadania sa budú konať pravidelne, najmenej raz za dva mesiace, podľa potreby sa stretnú aj častejšie.

Celoškolské schôdze RR za účasti všetkých rodičov budú organizované 1- krát ročne. Triedne schôdze sa budú konať najmenej 3 krát ročne. Okrem toho dáme rodičom priestor informovať sa, dávať návrhy a konzultovať s pedagógmi každý deň pred a po vyučovaní.

Pre skvalitňovanie spolupráce máme pravidelne aktualizovanú web.stránku, na ktorej zavedieme internetovú žiacku knižku pre všetkých žiakov školy.



Súkromná základná škola, Dukelská 33, GIRALTOVCE

### **Spolupráca s inými subjektmi**

Spolupráca s **pedagogicko-psychologickou poradňou** bude prebiehať hlavne ako účasť na zápise do 1.ročníka. Okrem toho pedagógovia budú neustále konzultovať so špeciálnym pedagógom a psychológom ohľadom žiakov, ktorí sú v ich starostlivosti.

**Mestská knižnica** – kde 2 krát ročne budeme vyučovať hodiny čítania a zúčastňovať sa aktívne na podujatiach organizovaných MsK.

**Autoškola** – pre nás zorganizuje besedu o bezpečnosti na cestách a zabezpečí praktické jazdy na bycikloch vo svojich priestoroch vo Svidníku.

**Materská škola** – pre jej žiakov pripravíme jeden deň, keď sa ich žiaci stanú aspoň na niekoľko minút našimi žiakmi v rámci projektu Otvorená škola, pozveme deti prípravného ročníka na Imatrikuláciu našich prvákov, žiaci 1. a 4. ročníka pripravia pre deti v MŠ vianočný program.

### **7. Priestorové a materiálno–technické podmienky školy**

Škola má zriadené a využíva tieto odborné učebne: telocvičňu, učebňu výpočtovej techniky. Tieto učebne umožňujú plne realizovať učebné osnovy a zvolené učebné varianty. Škola má k dispozícii vlastné školské ihrisko, mestský park a ihrisko. Školské ihrisko využívame počas prestávok na oddych a relaxáciu detí. Postupne chceme v spolupráci s rodičmi vybudovať v našom areáli altánok, detské dopravné ihrisko a detské ihrisko s preliezkami. Chceme postupne zabezpečovať vybavenosť školy a učební najmodernejšími pomôckami, každú triedu vybaviť interaktívnou tabuľou a notebookom a aspoň jednu triedu vybaviť IKT. Stravovanie detí je zabezpečené v jedálni školy.

### **8. Škola ako životný priestor**

Prostredie našej školy ponúka príjemnú atmosféru rodinného typu. Dôraz kladieme hlavne na upravené a estetické prostredie tried, ktoré sú vybavené najmodernejšími a veľmi estetickými lavicami, farebne príjemne zladenými nátermi na stenách a k tomu farebne prispôsobenú výzdobu. Na informačnej tabuli vo vestibule školy budeme zverejňovať vždy aktuálne informácie o aktivitách školy. Informácie budeme uverejňovať aj v mestskom Spravodaji, v Učiteľských novinách a v dennej tlači, na našej internetovej stránke a vo vitríne v centre mesta.

### **9. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní**

Zabezpečíme bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch na vyučovanie, poučíme žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v priebehu prvého septembrového týždňa. Zabezpečíme pravidelné školenia zamestnancov školy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a proti požiaru raz za dva roky a pravidelné kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia a odstraňovanie nedostatkov podľa výsledkov revízií.



## II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

### 1. Pedagogický princíp školy

Prioritou pre výchovu a vzdelávanie našej základnej školy je:

- kvalifikovanosť, profesijný a odborný rast pedagógov
- získanie potrebných vedomostí, zručností a ich správna aplikácia v reálnej situácii
- znížený počet žiakov v triedach, individuálny prístup, rozvoj osobnosti, podpora talentu žiakov
- učenie prostredníctvom pohybu, hier a bádateľských aktivít
- priestor na diskusiu, argumentáciu a podporu kritického myslenia
- rozvíjanie tvorivosti, flexibility, naučiť sa učiť, vedieť vyhľadať informácie
- prehlbovanie poznatkov z rôznych oblastí okolitého sveta
- rozvoj slovnej zásoby, komunikatívnosti
- pozitívne verbálne hodnotenie, pocit úspechu u každého žiaka
- výučba anglického jazyka a informatiky od prvého ročníka
- zavádzať a realizovať nové formy a metódy práce
- podporovanie rozmanitých záujmov žiakov, rozvíjanie sociálnych zručností
- zabezpečenie starostlivosti o žiakov pred i po vyučovaní
- iniciovanie a podporovanie partnerstva školy, rodiny, verejnosti...

*Dôraz budeme klásť na vytvorenie priateľskej atmosféry a dobrého tímu v triede už od počiatočného zadelenia žiakov do tried. Cieľom bude vychovávať žiakov v duchu humanistických princípov a rešpektovanie individuality osobnosti. Formovať u žiakov tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie. Rozvíjať a pozitívne podporovať sebaopoznanie a sebahodnotenie žiaka. Poukázat' na silné stránky žiaka a ich rozvoj. Zabezpečiť pocit úspechu u každého žiaka. Umožniť žiakom získať dobrý učebný štýl a tak eliminovať svoje slabé stránky na minimum. Škola umožní všetkým žiakom získať dostatočné všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých*



*všeobecnovzdelávacích predmetoch. Výchovno-vzdelávacou činnosťou pripravovať žiakov na aplikáciu získaných vedomostí i zručností v reálnom živote tak, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy. Pripraviť človeka rozhladeného, vytrvalého, schopného kooperovať a pracovať v tíme, schopného seba motivácie k celoživotnému vzdelávaniu. Zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov v cudzích jazykoch so zameraním na komunikatívnosť a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov. V spolupráci s rodičmi žiakov vychovať pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí.*

## **2. Zameranie školy a stupeň vzdelania**

V rámci humanizácie výchovy a vzdelávania chceme zabezpečiť, aby naši žiaci boli odbremenení od nosenia učebníc do školy. Žiakom ponúkame vyučovanie anglického jazyka až 2 hodiny týždenne v prvom a druhom ročníku, tri hodiny týždenne v treťom a štvrtom ročníku. Primeraným počtom žiakov v triedach, vzhľadom k náročnosti VVP, sa snažíme vhodným materiálno-technickým zabezpečením čo najviac upevniť, rozvíjať a zefektívniť výchovno vzdelávací proces. Chceme dosiahnuť, aby naši žiaci zvládli učivo na vyučovacích hodinách, precvičili a utvrdili si ho v školskom klube detí. Tým uľahčíme prácu rodičom a dáme priestor na mimoškolskú činnosť a aktivity s tým spojené.

### **Stupeň vzdelania**

ISCED 1 – absolvent primárneho vzdelávania

## **3. Profil absolventa**

*Absolvent 1.stupňa ZŠ by mal svojim vystupovaním robiť dobré meno škole,*

- byť schopný vytvárať dobré medziludské vzťahy, byť schopný hodnotiť svoju úlohu v škole, v rodine a v spoločnosti, byť schopný starať sa i o svoje fyzické i psychické zdravie, vedieť uzatvárať kompromisy,*
- byť schopný vyhľadávať, hodnotiť a využívať pri učení rôzne zdroje informácií, osvojiť si metódy štúdia a práce s informáciami,*
- mať schopnosť vnímať umenie, snažiť sa porozumieť mu a chrániť umelecké prejavy, byť si vedomý svojich kvalít,*
- zvládať učivo hlavných vyučovacích predmetov – Sj, M, Aj – a vedieť ich použiť pri riešení úloh v bežnom živote,*
- svojim správaním má prispieť k tomu, aby sa plnili ciele vyučovania v škole a bol odbremený od každodennej domácej prípravy na vyučovanie,*
- ovládať, ale hlavne v bežnom živote uplatňovať zásady slušného správania.*

Sme škola a ako vzdelávacia inštitúcia sa nevzdávame ani úlohy výchovy, preto chceme, aby náš absolvent bol aj usilovný, svedomitý, samostatný, čestný.

## **4. Pedagogické stratégie**



1. slobodne vyjadrovať a presadzovať vlastný názor, argumentovať aktuálne riešenie rôznych prirodzených i umelo navodených situácií prostredníctvom diskusie, oceňovanie vlastného názoru žiakov a ochotu vypočuť ich mienku či postoj k danej problematike
2. aktívne sa podieľať na vytváraní správneho seba obrazu, časté uplatňovanie seba hodnotenia v rámci rôznych aktivít výchovno-vzdelávacieho procesu, dôraz klásť na seba hodnotenie ako významnú súčasť pracovných listov a učebných materiálov používaných počas výučby jednotlivých predmetov
3. porozumenie a podpora zo strany pedagógov, vzťah učiteľ – žiak fungujúci na báze partnerstva a vzájomného rešpektu za podmienky dodržiavania spoločne dohodnutých pravidiel a hraníc
4. prítomnosť humoru a uvoľnenej atmosféry na vyučovaní i v priebehu popoludňajších aktivít učiteľov, školské i mimoškolské aktivity prebiehajúce v príjemnej priateľskej atmosfére bez napätia a stresu
5. dostatok priestoru pre vypočutie návrhov ich spôsobov riešenia zo strany žiakov, časté navodzovanie nesúťaživých situácií so zameraním na spoluprácu v skupine, realizáciu spoločných projektov, systematické vedenie žiakov k schopnosti prijať názory a riešenia ostatných
6. vyhľadávať problémové úlohy a situácie, neprestajne hľadať nové spôsoby ich riešenia, zadania s nejednoznačným riešením, vlastné učebné materiály uprednostňujúce objavné metódy a tvorivosť pri získavaní nových poznatkov
7. neustále sledovať, skúmať a hodnotiť množstvo rozmanitých podnetov, učenie prostredníctvom pohybu, hier a bádateľských aktivít podporujúcich vnútornú motiváciu žiakov
8. zadávanie diferencovaných úloh podľa schopností a záujmov jednotlivých žiakov, netransparentné pozitívne hodnotenie s dôrazom na uplatňovanie individuálneho prístupu
9. možnosť žiakov spolupodieľať sa na organizácii a rozhodovaní o náplni vyučovacích hodín, šanca vybrať si z viacerých ponúkaných činností za predpokladu vopred stanovených pravidiel
10. intenzívny kontakt s deťmi príbuzných záujmov, podporu utvárania pevných väzieb aj medzi žiakmi z rôznych ročníkov
11. aktívna účasť žiakov na utváraní vyhovujúceho prostredia triedy, školy, možnosti aktívne sa podieľať na spríjemnení školského prostredia referátmi, výtvarnými prácami, modelmi a projektmi s dôrazom na ocenenie výsledkov práce detí



12. výučbu pomocou didaktickej techniky, semináre, diskusie, samostatné a tímové projekty, dlhodobé samostatné práce, prezentácia a obhajoba výstupov, praktická výučba
13. rozvíjať u žiakov tvorivé myslenie, samostatnosť, aktivitu aj pomocou zapájania sa do rôznych súťaží
14. prevencia drogových závislostí zameraná na rôzne aktivity a besedy
15. rozvíjať u žiakov do maximálnej možnej miery talent v jednotlivých oblastiach
16. orientácia na pozitívne hodnotenie žiakov a ich činností pre zvýšenie vnútornej motivácie
17. materiálne zabezpečenie pre vzdelávanie nadaných žiakov (encyklopédie, alternatívne učebné materiály, učebné pomôcky, výpočtová a rozmnožovacia technika a podobne)

#### **Základné podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno vzdelávacími potrebami v bežnej triede Súkromnej základnej školy (integrované vzdelávanie)**

Jedným z pilierov zamerania našej školy je individualizácia vzdelávania. Chceme byť školou, ktorá je otvorená pre žiakov s rozličnými vzdelávacími potrebami, školou prispôsobenou potrebám a schopnostiam žiakov - teda i žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

**Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami** je žiak, ktorý si vyžaduje špeciálny prístup vo vzdelávaní. Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby sú u žiaka diagnostikované školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie ( CPPPaP Svidník, CPPPaP Prešov ).

**Špeciálnou výchovno-vzdelávacou potrebou** je požiadavka na úpravu podmienok ( obsahu, foriem, metód, prostredia a prístupov) vo výchove a vzdelávaní pre žiaka. Ich zohľadnením sa zabezpečí týmto žiakom rovnocenný prístup k vzdelávaniu, primeraný rozvoj schopností alebo osobnosti ako aj dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a primeraného začlenenia do spoločnosti.

#### **Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je spravidla:**

*1) žiak so zdravotným znevýhodnením, t.j.*

- žiak so zdravotným postihnutím (s mentálnym postihnutím, so sluchovým postihnutím, so zrakovým postihnutím, s telesným postihnutím, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s autizmom alebo inými pervazívnymi vývinovými poruchami, s viacnásobným postihnutím)
- žiak chorý alebo zdravotne oslabený, žiak s vývinovými poruchami (poruchou aktivity a pozornosti, s vývinovou poruchou učenia, s oneskoreným alebo nerovnomerným psychomotorickým vývinom), žiak s intelektovým výkonom v hraničnom pásme, žiak s poruchou správania,

*2) žiak zo sociálne znevýhodneného prostredia*

*3) žiak s nadaním*



### **Zabezpečenie efektívneho výchovno-vzdelávacieho procesu pre žiakov so špeciálnymi potrebami:**

Výchovno-vzdelávací proces pre žiakov *začlenených* sa realizuje prostredníctvom IVP vypracovaného podľa Metodických pokynov a Vyhlášok MŠ SR. Žiakom je zabezpečený špecifický postup v hodnotení vzdelávacích výsledkov, aplikácia alternatívnych foriem komunikácie, úzka spolupráca s rodičmi podľa individuálnej potreby konkrétneho žiaka. Zároveň podľa diagnostických výsledkov CPPPaP žiaci podľa potreby môžu používať špeciálne učebnice, špeciálne vyučovacie pomôcky, kompenzačné pomôcky, prístroje, úpravy prostredia (napr. bezbariérový prístup) a iné.

Žiakom so *špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami* je vo výchovno-vzdelávacom procese zabezpečený individuálny prístup. Zapájajú sa do záujmových útvarov so zameraním na šport, výpočtovú techniku, kultúrno-spoločenských programov a súťaží.

### **Individuálny výchovno-vzdelávací program**

Je súčasťou povinnej dokumentácie žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, individuálne integrovaného/začleneného v bežnej triede Súkromnej základnej školy. Je to dokument, ktorého účelom je plánovanie vzdelávania žiaka podľa jeho špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb.

Individuálny výchovno-vzdelávací program obsahuje:

- základné informácie o žiakovi a vplyve jeho diagnózy na výchovno-vzdelávací proces;
- požiadavky na úpravu prostredia školy a triedy;
- modifikáciu učebného plánu a učebných osnov;
- aplikáciu špeciálnych vzdelávacích postupov;
- špecifické postupy hodnotenia učebných výsledkov žiaka;
- špecifiká organizácie a foriem vzdelávania;
- požiadavky na zabezpečenie kompenzačných pomôcok a špeciálnych učebných pomôcok ;
- zabezpečenie servisu odborníkov – špeciálneho pedagóga, psychológa, logopéda a iných ( niekoľkokrát do mesiaca do prostredia našej školy prichádzajú zamestnankyne CPPPaP Svidník, ktoré sú nápomocné nielen pre žiakov ale aj pre pedagógov )

Individuálny výchovno-vzdelávací program vypracováva triedny učiteľ v spolupráci s VP ako aj špeciálnym pedagógom ( CPPPaP ), prípadne ďalšími zainteresovanými odbornými pracovníkmi podľa potreby a so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie.

Ak je žiakovi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami potrebné prispôbiť obsah a



formy vzdelávania v jednom alebo viacerých vyučovacích predmetoch, vypracuje vyučujúci daného predmetu v spolupráci so špeciálnym pedagógom ako súčasť individuálneho vzdelávacieho programu *Úpravu učebných osnov konkrétneho predmetu*. Jedná sa o úpravu obsahu vzdelávania žiaka, t. j. vychádza sa z učebných osnov predmetu. Vyučujúci učiteľ v spolupráci so špeciálnym pedagógom vypracuje postupnosť krokov pri preberaní učiva príslušného predmetu. Úprava učebných osnov predmetu, ktorá je súčasťou individuálneho vzdelávacieho programu, sa vypracováva len pre tie vyučovacie predmety, v ktorých žiak nemôže postupovať podľa učebných osnov daného ročníka.

Individuálny výchovno-vzdelávací program sa v priebehu školského roka môže upravovať a dopĺňovať podľa aktuálnych špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka. Úpravy výchovno-vzdelávacieho programu sú výsledkom odborných konzultácií všetkých zainteresovaných odborníkov a oboznamuje sa s nimi aj zákonný zástupca žiaka.

Individuálny výchovno-vzdelávací program podpisuje riaditeľ školy, triedny učiteľ, VP, špeciálny pedagóg a zákonný zástupca žiaka.

#### **Zásady vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v našej škole:**

- pri výchove a vzdelávaní aktívne spolupracujeme s rodičom a odbornými pracoviskami ( C PPPaP ),
  - so žiakmi pracujeme podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu,
  - uplatňujeme individuálny prístup,
  - dbáme na iné pracovné tempo žiakov,
  - striedame pracovné náplne,
  - odstraňujeme rušivé momenty pri práci,
  - žiaci používajú kompenzačné pomôcky,
  - zaraďujeme činnosti, pri ktorých očakávame úspech žiaka,
  - chválime žiaka za každý i malý úspech, pozitívne ho motivujeme,
- Snažíme sa o jednotný prístup všetkých pedagógov, a pri hodnotení zohľadňujeme druh, stupeň a mieru postihnutia žiaka.

#### **a) Žiaci so zdravotným znevýhodnením:**

Ak je zdravotné znevýhodnenie žiaka takého charakteru, že je mu potrebné vytvoriť špeciálne podmienky na vzdelávanie, takýto žiak má špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby a musí byť na škole evidovaný ako žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, za podmienky súhlasu jeho zákonného zástupcu.



Potvrdenie o tom, že žiak má špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby vydáva podľa kompetencií školské zariadenie výchovného poradenstva a prevencie na základe odborného vyšetrenia.

Žiak môže mať špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby počas celého vzdelávacieho cyklu alebo len počas limitovaného obdobia, čo sa posudzuje na základe výsledkov odborného vyšetrenia školského zariadenia výchovného poradenstva a prevencie.

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorý sa vzdeláva v bežnej triede našej základnej školy, má zabezpečené odborné personálne, materiálne, priestorové a organizačné podmienky v rozsahu a kvalite zodpovedajúcej jeho individuálnym potrebám.

Súkromná základná škola má zabezpečený bezbariérový prístup, úpravy tried a hygienických zariadení pre potreby žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Na škole pôsobí aj asistent učiteľa.

Rodičom žiakov so ŠVVP venujeme osobitnú starostlivosť:

- majú možnosť denne sa informovať o študijných výsledkoch a úspechoch svojho dieťaťa
- spolupracujú s výchovným poradcom na škole, pri riešení prípadných študijných problémov
- hodnotenie týchto žiakov je individuálne, zohľadňuje sa jeho diagnóza prevažne
- poskytujeme rodičom a deťom stretnutia a cvičenia organizované CPPPaP Svidník

## **b) Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia**

Sociálne znevýhodnené prostredie (znevýhodnenie chudobou alebo kultúrou)

- definujeme ako prostredie, ktoré vzhľadom na sociálne a jazykové podmienky nedostatočne stimuluje rozvoj mentálnych, vôľových a emocionálnych vlastností jednotlivca, nepodporuje jeho efektívnu socializáciu a neposkytuje dostatok primeraných podnetov pre rozvoj osobnosti. Spôsobuje sociálno-kultúrnu depriváciu, deformuje intelektuálny, mravný a citový rozvoj jednotlivca a z aspektov edukácie ho z týchto dôvodov považujeme za osobu so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Sociálne znevýhodnené prostredie je pre žiaka rodina:

- ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi a príjem rodiny je najviac vo výške životného minima,
- v ktorej aspoň jeden z rodičov (alebo opatrovník) patrí do skupiny znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie,
- v ktorej najvyššie ukončené vzdelanie rodičov je základné, alebo aspoň jeden z rodičov nemá ukončené základné vzdelanie,
- ktorá má neštandardné bytové a hygienické podmienky (napr. žiak nemá vyhradené miesto na učenie, nemá vlastnú posteľ, nie je zavedená elektrická prípojka a pod.).



Naša starostlivosť bude spočívať predovšetkým:

- v pravidelnej kontrole dochádzky do školy a sledovaní vymeškaných hodín na vyučovaní
- v ich začlenení do mimoškolskej činnosti a v zmysluplnom trávení voľného času
- v pravidelnej kontrole hygieny vlasov a osobnej hygieny
- v doučovaní žiaka pri nezvládnutí učiva z dôvodu jazykových bariér, logopedickom poradenstve
- v poradenskej činnosti školského psychológa pri riešení prípadných rodinných , adaptačných a vzťahových problémov

### c) Žiaci s nadaním:

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov s nadaním v našej škole, je dosiahnuť optimálny rozvoj ich nadania a pripraviť ich na tvorivé využitie tohto nadania v prospech spoločnosti. Okrem rozvoja výkonových charakteristík nadania kladíme dôraz na harmonický osobnostný vývin nadaných detí a žiakov, ich emocionálne charakteristiky i sociálne vzťahy.

Všeobecne intelektovo nadaní žiaci sú diagnostikovaní zariadením výchovného poradenstva a prevencie na základe záväzných psychologických kritérií. ( odborné vyšetrenie musí byť zabezpečené každý rok ).

Nadaní žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami vzdelávaní v triedach našej školy ( spoločne s ostatnými žiakmi ) postupujú podľa individuálneho alebo skupinového výchovno-vzdelávacieho programu, ktorý vypracúva triedny učiteľ v spolupráci s príslušným odborným pedagógom, VP, resp. so zariadením výchovného poradenstva a prevencie.

Naša starostlivosť bude spočívať predovšetkým:

- Zabezpečiť vzdelávanie nadaných žiakov materiálne, metodicky i personálne;
- Rozvíjať a stimulovať všeobecné i špeciálne schopnosti žiakov;
- Za tým účelom upraviť učebný plán rozšírením dotácie predmetov, na ktorých rozvoj je školský vzdelávací program zameraný, resp. zaradením ďalších predmetov (obohatenie, práca s počítačom, cudzí jazyk, dramatická výchova ap.);
- Dbať na všestranný rozvoj osobnosti nadaných žiakov, a to v oblasti pohybovej, kognitívnej, motivačnej, vôľovej emocionálnej i sociálnej;
- Umožniť zaškolenie intelektovo nadaných žiakov pred dovŕšením šiesteho roku veku na základe psychologického vyšetrenia;
- Umožniť intelektovo nadaným žiakom postúpiť do vyššieho ročníka bez absolvovania predchádzajúceho ročníka, alebo absolvovať dva ročníky v priebehu jedného školského roku, a tak skrátiť dobu primárneho vzdelávania;
- Umožniť žiakom v súlade s ich nadaním vzdelávať sa v konkrétnych predmetoch podľa rozšírených učebných osnov (čo môže byť upravené v školskom, skupinovom alebo individuálnom vzdelávacom programe);
- Zamestnávať žiakov zmysluplne, zadávať im stimulujúce úlohy a využívať pedagogické postupy zamerané na rozvoj samostatnosti a tvorivosti žiakov (napr. projektové vyučovanie);



- Akceptovať vlastné postupy žiakov, ktoré vedú k žiaducim výsledkom, aj keď sa líšia od bežne používaných;
- Viest' žiakov k realistickému hodnoteniu vlastných schopností i výsledkov svojej práce;
- Viest' žiakov k vzájomnej spolupráci;

## 5. Začlenenie prierezových tém

5.1. Dopravná výchova,

5.2. Osobnostný a sociálny rozvoj,

5.3. Environmentálna výchova, - zber papiera a triedenie odpadov, zber MilkAgro

5.4. Mediálna výchova,

5.5. Multikultúrna výchova,

5.6. Ochrana života a zdravia, - projekt športová Olympiáda

- projekt Zdravá škola –

5.7. Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

5.8. Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra – účasť v súťaži v speve ľudových piesní Giraltovský Hudák

Prierezové témy sú začlenené do predmetov podľa svojho obsahu a uvedené sú v učebných osnovách jednotlivých predmetov.

## II. 5.1. DOPRAVNÁ VÝCHOVA - VÝCHOVA K BEZPEČNOSTI V CESTNEJ PREMÁVKE

Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Úlohou dopravnej výchovy v školách je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov - pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel. Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy, na detských dopravných ihriskách alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Ciele dopravnej výchovy na ZŠ sú zamerané na všetky tri oblasti osobnosti žiaka, na oblasť kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú, ktoré je potrebné proporcionálne rozvíjať. Ciele sú zostavené v zmysle týchto kritérií :

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- formovať mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
- osvojiť si zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, ako chodec, cyklista, cestujúci (spolujazdec),



- naučiť deti pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
- zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,
- zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke,
- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

#### **Zaradenie prierezovej témy Dopravná výchova:**

|            |                                 |                     |             |
|------------|---------------------------------|---------------------|-------------|
| Ročník:    | Forma:                          | Termín:             | Realizátor: |
| 1. ročník: | Bezpečne na ceste               | T: 1-krát v mesiaci | Z: tr.uč.   |
| 2.ročník:  | projekt Chodím, chodíš, chodíme | T: 1-krát v mesiaci | Z.tr.uč.    |
| 3.ročník:  | projekt Jazdím, jazdiš, jazdíme | T: 1-krát v mesiaci | Z.tr.uč.    |
| 4.ročník : | projekt Autoškola pre deti      | T: 1-krát v mesiaci | Z.tr.uč.    |

#### **II. 5.2. OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ**

Cieľom predmetu je rozvíjať u žiakov sebareflexiu (rozmyšľať o sebe), sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a seba vzdelávanie, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pomáhať žiakom získavať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu, podporovať svojím obsahom prevenciu sociálno-patologických javov v škole (prevenciu šikanovania, agresivity, užívania návykových látok).

Psychosociálny výcvik pomáha rozvíjať všeobecný ľudský potenciál a základné životné zručnosti študentov na poli emočnej inteligencie. Ťažisko predmetu je vo formovaní a rozvíjaní sociálno-emočných, kognitívnych a behaviorálnych zručností s eminentným dôrazom na formovanie seba identity, sebauvedomenia, zdravého seba hodnotenia a sebadôvery a rozvoj komunikačných a kooperatívnych zručností nevyhnutných pre dobré medziľudské vzťahy v škole, v rodine, vo vrstovnickej skupine, v partnerstve aj na pracovisku využívaním efektívnych riešení konfliktov, asertívneho presadzovania svojich názorov, eliminovania predsudkov a stereotypov v smere väčšieho rešpektovania a multikultúrnej tolerance odlišných svetonázorov, postojov, hodnôt a kultúry iných ľudí.

- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu,
- podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia prostredníctvom praktickej výučby,
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a k vnímaniu estetických hodnôt prostredia,
- schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu,
- prehľbovať, rozvíjať a upevňovať hodnotový systém v prospech konania smerom k životnému prostrediu,
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niesť zodpovednosť.

#### **Zaradenie prierezovej témy osobnostný a sociálny rozvoj do predmetov:**

prírodoveda, výtvarná výchova, slovenský jazyk

#### **II. 5.3. ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA**

Cieľom tejto prierezovej témy je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi; poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta; pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu;

- rozvíjať si spôsobilosti, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu,



- rozvíjať spoluprácu pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni,
- pochopiť sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu,
- vedieť hodnotiť objektivitu a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, racionálne ich obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská,
- využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj pri prezentácii vlastnej práce.

**V oblasti postojov a hodnôt nadobudne schopnosť:**

- vnímať život ako najvyššiu hodnotu,
- pochopiť význam udržateľného rozvoja ako pozitívnej perspektívy ďalšieho vývoja ľudskej spoločnosti,

Zaradenie prierezovej témy environmentálna výchova do predmetov:

prírodoveda, vlastiveda, slovenský jazyk, matematika a predmety výchovného charakteru

## II. 5.4. MEDIÁLNA VÝCHOVA

Žiakov budeme viesť k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, zmysluplne sa v ňom orientovali a selektovane využívali médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä výchovno-vzdelávaciu a mravnú, schopnosť vytvoriť si ako občan vlastný názor na médiá na základe prijímaných informácií, schopnosť kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.

**Charakteristika**

V súčasnosti sa nanajvýš aktuálnou stáva problém ako naučiť deti a mládež aktívne a zodpovedne využívať prostriedky masovej komunikácie, ktoré sú šíriteľmi poznatkov, posolstiev, hodnotových orientácií a to rôznej kvality.

Obzvlášť závažná sa ukazuje potreba formovať schopnosť detí a mládeže kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy prednostne na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.

Mediálna výchova ako nepovinný a voliteľný predmet na druhom stupni základných škôl smeruje k tomu, aby si žiaci osvojili stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií a ich produktmi. Cieľom mediálnej výchovy je rozvinúť u žiakov spôsobilosť – mediálnu kompetenciu zmysluplne t.j. reflektujúco, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty.

Výučba mediálnej výchovy na základných školách má prispieť k tomu, aby žiaci lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, zmysluplne sa v ňom orientovali a selektovane využívali médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä výchovno-vzdelávaciu a mravnú.

Cieľom výučby je podnietiť reflexiu žiakov nad mediálnymi obsahmi, sproblematizovať, zvýšiť ich citlivosť na využívanie určitých obsahov (najmä s nadmerným a neprimeraným výskytom násillia, výskytom sexuality, či inými obsahmi nerešpektujúcimi ochranu ľudskej dôstojnosti...). Mediálna výchova zahŕňa prednostne výchovu k hodnotám vo vzťahu k médiám a ich obsahom, ktorá na jednej strane robí žiakov citlivých pre kvalitné mediálne obsahy a na druhej strane im poskytuje pomoc pri účinnej ochrane pred negatívnymi vplyvmi médií. Učí žiakov správne využívať vlastnú slobodu pri výbere mediálnych produktov a uvedomovať si z toho vyplývajúcu zodpovednosť.

Základom je naučiť žiakov chápať reálne, ale i možné mediálne vplyvy na jednotlivca, ale tiež na rôzne aspekty spoločenského diania, a to tak pozitívne ako aj negatívne.



Žiaci by za pomoci výučby mediálnej výchovy mali postupne dokázať nájsť vlastný optimálny spôsob ako žiť v realite, ktorú médiá ovplyvňujú a využívať médiá ako nástroje pozitívneho ovplyvňovania tejto reality. Žiaci budú vedení k aktívnemu zapájaniu sa do komunikačného procesu pomocou médií a s médiami a k uplatneniu svojho kreatívneho potenciálu, ktorý sa prejaví v tvorbe vlastných produktov, resp. v aktívnom zapájaní sa do kolektívnej tvorivej mediálnej práce.

#### **Procesná zložka**

Úlohou učiteľa je podnecovať žiakovo samostatné kritické usudzovanie vo vzťahu k médiám a ich produktom, pričom žiakovi poskytnú orientácie, ktoré usmernia tento proces. Rozvoj myšlienkových činností žiakov, kde významné miesto zaujíma reflexia, analýza, syntéza, indukcia, dedukcia, hodnotiace myslenie, nájde svoje vyjadrenie v konkrétnych úkonoch: selekcii (prijímanie resp. odmietnutie konkrétnych mediálnych obsahov, či médií).

Učiteľ by mal žiakom vytvoriť priestor pre vyjadrenie vlastných zážitkov, skúseností s využívaním a recipovaním médií a ich obsahov - poznať žiakovu "mediálnu biografiju" by malo byť východiskom akéhokoľvek pedagogického snaženia. Učiteľ by sa mal snažiť priblížiť mysleniu žiakov a odhaliť spôsoby ako žiaci zaobchádzajú s mediálne prezentovanými významami; vytvoriť na hodinách situácie, kde žiaci budú konfrontovaní s mediálnymi obsahmi, ktoré sú blízke ich realite, budú môcť vyjadrovať svoje skúsenosti, záujmy, potreby a budú môcť vzájomne o svojich názoroch, pocitoch a postojoch komunikovať. Navodenie takejto učebnej klímy je východiskom, aby sa naučili uvedomelejšie vnímať médiá vo vzťahu k vlastnému životu, chápať a predvídať mediálne skutočné, ale i potenciálne vplyvy na vlastnú osobnosť.

Medzi dôležité princípy výučby mediálnej výchovy patrí zážitkovosť a aktivnosť, komunikatívnosť. Učiteľ uplatňuje metódy práce, ktoré napomôžu uplatňovaniu týchto princípov:

názorno-demonštračné a praktické metódy na precvičovanie schopností a zručností v kontakte s konkrétnymi druhmi médií a ich výstupmi.

Z metód práce so žiakmi sa odporúčajú najmä:

vizuálna a akustická demonštrácia, analýza mediálnych produktov (špeciálne miesto zaujíma obrazová analýza pre rozvíjanie vizuálnej kompetencie ako schopnosti porozumieť vizuálnym zobrazeniam a mediálnym významom kódovaným vo vizuálnych symboloch), syntetická metóda, metóda tvorby modelových situácií, dramatizácia, metódy heuristického charakteru (dialogické a problémové metódy), praktická metóda (návrik zručností). Popri tradičnej vyučovacej hodine vhodnou organizačnou formou vyučovania sú exkurzie do vybraných médií.

#### **Hlavné ciele učebného predmetu**

##### ***Na kognitívnej úrovni ide o rozvoj vedomostí a schopností žiakov:***

- poznať jednotlivé druhy médií, ich funkcie, vývoj, odlišnosti, spoločenské, ekonomické, technicko-technologické, organizačné a profesijné aspekty ich fungovania
- poznať typy mediálnych produktov a proces ich vzniku
- chápať a kriticky posudzovať mediálne spracované a znázorňované reality, používané mediálne výrazové prostriedky a spôsoby usporiadania mediálnych produktov
- diferencovane využívať médiá a ich produkty podľa kvality plnenia ich funkcií (najmä informačnej, mravnej, výchovno-vzdelávacej a zábavnej) a uspokojovania vlastných potrieb

##### ***Na úrovni psychomotorickej ide o rozvoj zručností žiakov:***

- aktívne využívať médiá v procese komunikácie
- produkovať vlastné mediálne príspevky využívajúc svoj kreatívny potenciál
- obsluhovať technické zariadenia a nové technológie médií
- kooperovať s inými mediálnymi tvorcami v procese komunikácie

##### ***Na úrovni afektívnej ide o rozvoj schopností a postojov žiakov:***

- zaujímať kladný postoj k mediálnym produktom, ktoré poskytujú pozitívne hodnotové orientácie pre život človeka a vyberať si takéto pre svoj konzum



- odmietat mediálne obsahy, ktoré odporujú etickým normám, prinášajú deformovaný pohľad na hodnoty a ohrozujú či škodia jeho osobnostnému vývinu. (predovšetkým nerespektujú právo človeka na ochranu jeho intimity, propagujú násilie ako normálnu a akceptovateľnú formu riešenia medziludských a spoločenských konfliktov),

- snažiť sa zodpovedným prístupom eliminovať negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť dokázať prehodnocovať svoj vzťah k médiám, reflektovať svoje návyky využívania médií, korigovať ich, nahradiť vlastný mediálny konzum alternatívnou zmysluplnou činnosťou (stretnutia s priateľmi, výlety do prírody, športová činnosť, hobby...)

#### **Zaradenie prierezovej témy mediálna výchova v predmetoch:**

Slovenský jazyk, hudobná výchova, výtvarná výchova, etická výchova, náboženská výchova

### **II. 5.5. MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA**

Cieľom prierezovej témy multikultúrna výchova je preto výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerance, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Edukačná činnosť je zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál. Žiaci spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokáže s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

#### **Zaradenie prierezovej témy multikultúrna výchova v predmetoch:**

etická výchova, náboženská výchova, slovenský jazyk, výtvarná výchova

### **II. 5. 6. OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA**

#### **1. CHARAKTERISTIKA UČIVA**

Povinné učivo „Ochrana života a zdravia“ (OŽZ) sa v základných školách realizuje prostredníctvom vyučovacích predmetov štátneho vzdelávacieho programu a obsahom samostatných organizačných foriem vyučovania – didaktických hier a účelových cvičení.

Aplikuje sa v ňom učivo, ktoré bolo v minulosti súčasťou ochrany človeka a prírody (OČP).

Z jeho obsahu bola vyčlenená ochrana prírody a dopravná výchova do iných vzdelávacích oblastí štátneho vzdelávacieho programu. Ochrana človeka a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách, tiež pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

#### **2. CIELE UČIVA**

Povinné učivo, ktoré nie je samostatným predmetom je súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Poskytuje žiakovi potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky a formuje ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí.

Formatívna a informatívna zložka učiva sa prezentuje činnosťou žiakov:

- a) morálnou, ktorá tvorí základ ich vlasteneckého a národného cítenia;
- b) odbornou, ktorá im umožňuje osvojenie vedomostí a zručností v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- c) psychologickou, ktorá pôsobí na proces adaptácie v požiadavkách záťažových situácií;
- d) fyzickou, pre ktorú je charakteristická tvorba predpokladov na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž náročných životných situácií;

Kompetencie preberaného učiva zahŕňajú individuálne, medziludské aspekty a pokrývajú



formy správania, ktoré jednotlivec využíva na efektívnu a konštruktívnu účasť na spoločenskom živote v prípadoch riešenia konfliktov. Základné zručnosti v rámci tejto kompetencie zahŕňajú schopnosť účelne komunikovať v rozličných prostrediach a situáciách ohrozujúcich život a zdravie človeka. Tieto spoločenské a občianske kompetencie by mali ovplyvniť schopnosť žiakov zvládať stres a frustráciu, komunikáciu s inými ľuďmi a solidaritu pri riešení problémov širšej komunity ľudí.

**Možno predpokladať, že rozvíjaním týchto vlastností sa utvárajú požadované schopnosti potrebné pre občana v oblasti ochrany života a zdravia ( OŽZ ) a to nielen v aktuálnom čase počas vzdelávania v škole, ale aj v úlohe perspektívnej v dospelosti v rôznych zamestnaniach.**

Absolvovaním učiva získavajú žiaci nevyhnutné vedomosti, zručnosti a návyky potrebné na prežitie pri vzniku mimoriadnej udalosti a v čase vyhlásenia mimoriadnej situácie. Učivo obsahuje opatrenia a popis činností pri záchrane života, zdravia a majetku obyvateľov pri odstraňovaní následkov mimoriadnych udalostí. Svojou humánnou podstatou má pre žiakov mimoriadny význam. Seba ochrana a vzájomná pomoc vychádza z práva každého občana byť včas varovaný pred hroziacim nebezpečenstvom varovnými signálmi, zabezpečený individuálnymi ochrannými prostriedkami , evakuáciou a ukrytím. Mimoriadna udalosť môže vzniknúť v rôznych častiach štátu kedykoľvek. Občania nemôžu očakávať okamžité poskytnutie pomoci. Z toho dôvodu musia byť schopní v rámci svojich možností chrániť svoje zdravie a poskytnúť pomoc iným osobám.

Cieľom spoločnosti je pripraviť každého jedinca na život v prostredí , v ktorom sa nachádza. Nevyhnutným predpokladom k tomu je aj poznávanie prírodného prostredia. Prioritne je učivo obsahom orientované na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmu voči občanom nášho štátu.

V obsahu učiva je viac tém, ktoré sa odvíjajú zo základov takých oblastí, ktoré môžu prispieť k rozvoju vedomostí, zručností a návykov pre ochranu človeka a spoločnosti. Pre dosiahnutie cieľov využíva OŽZ daný tematický obsah, vhodné organizačné formy, metódy a prostriedky prispôsobené daným podmienkam. Opakovanie určitých zhodných prvkov a príbuznosti tém treba chápať z hľadiska cieľov v ročníku ( vidieť, poznať, ovládať, získať poznatok a zručnosť ).

#### OBSAH A REALIZÁCIA UČIVA:

##### **ODBORNÚ ZLOŽKU UČIVA NAPŔŤAJÚ TEMATICKÉ CELKY S UVEDENÝM OBSAHOM :**

- riešenie mimoriadnych situácií- civilná ochrana
- zdravotná príprava
- pohyb a pobyt v prírode

Na realizáciu učiva OŽZ sa využívajú viaceré **organizačné formy** :

Didaktické hry ( DH ) v 1.-4. ročníku sa konajú v prírode 1 krát v roku v trvaní 4 hodín. Pred DH realizujeme deň prípravy najmä na teoretickú časť v rozsahu 2-4 hodín podľa náročnosti plánovaných činností. Didaktické hry nezamieňame s cvičeniami v prírode v rámci telesnej výchovy -učivo z turistiky.

Didaktické hry možno vykonať po ročníkoch - triedach. Na komplexnejšie zabezpečenie uplatňovania učiva je možné využívať ďalšie vzdelávacie a organizačné činnosti školy :

- vhodné témy z obsahu niektorých vyučovacích predmetov – medzi predmetové vzťahy,
- úlohy objektivej ochrany školy,
- rešpektovanie vnútorného poriadku školy,
- požiarne a poplachové smernice,
- zabezpečenie úrazovej zábrany a pred lekárskej prvej pomoci,
- príprava učiteľov na proces v DH.

- cvičenia v prírode v rámci TV,

#### 3. OBSAH TEMATICKÝCH CELKOV V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍKOCH



### 3.1. PRVÝ STUPEŇ ZÁKLADNEJ ŠKOLY – PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

#### 3.1.1. Obsahové zameranie v prvom ročníku

##### a) Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana

- naša obec – všeobecná charakteristika;
- evakuácia školy v prípade ohrozenia – postup opustenia školy, miesto zhromaždenia, presun do bezpečného priestoru;
- signály civilnej ochrany a činnosť žiakov po ich vyhlásení;
- horľaviny a ich následky;

##### b) Zdravotná príprava

- vybavenie domácej lekárnice a jej využitie pri poskytnutí prvej pomoci; nebezpečenstvo svojvoľného použitia liekov;
- ošetrovanie odrenín ruky, nohy, prstov a hlavy;
- privolanie pomoci k zranenému;
- význam symbolu „červený kríž“;

##### c) Pohyb a pobyt v prírode

- orientácia v mieste školy a jej okolí;
- určenie svetových strán podľa slnka;
- významné budovy a ich účel – zdravotné stredisko, lekárňu, pošta, telefón; predajne, železničná a autobusová stanica, miestny úrad;
- historické objekty našej obce – pamätné domy, zručaniny, pamätníky, múzeá, galérie;
- poznávanie zelene v okolí obce;
- správanie sa k osamelým zvieratám;

#### 3.1.2. Obsahové zameranie v druhom ročníku

##### a) Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana

- možnosti vzniku mimoriadnych udalostí v prírode a na objektoch;
- zoznámenie sa s detskou ochrannou maskou (DM-1, CM3-3/h), určenie veľkosti;
- druhy signálov civilnej ochrany a činnosť žiakov na vyhlásenie varovného signálu „Všeobecné ohrozenie“;
- evakuácia školy v prípade ohrozenia požiarom;
- protipožiarne stanovište, kde sa nachádza zbor požiarnej ochrany a spôsob jeho privolania;
- nebezpečenstvá pri zaobchádzaní s elektrickým a plynovým zariadením;
- zápalky, zapalovače a horľaviny;

##### b) Zdravotná príprava

- správanie sa v čakárni, u lekára a pri školských lekárskech prehliadkach;
- ochrana pred chorobami, účelné obliekanie;
- zmijou, osou a včelou;

##### c) Pohyb a pobyt v prírode

- jedovaté rastliny, jedovaté huby;
- zvieratá vo voľnej prírode, nebezpečenstvo besnoty;

- kedy a kadiaľ do zdravotného strediska;

- pomoc lekárov chorým a zraneným;

- ochrana a prvá pomoc pri zistení kliešťa, uštipnutí

- význam vody v prírode, pitie povrchovej vody;

- zásady správneho a bezpečného správania sa v prírode;

- značenie turistických chodníkov;



### 3.1.3. Obsahové zameranie v treťom ročníku

#### a) Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana

- evakuácia žiakov pri ohrození školy a jej okolia – prírodné katastrofy, živelné pohromy a výhražné správy;
- varovné signály CO a činnosť žiakov pri ich vyhlásení;
- druhy mimoriadnych udalostí a spôsob ich vyhlasovania;
- poloha školy, ulice, oboznámenie sa so zdrojmi ohrozenia;

#### b) Zdravotná príprava

- všeobecné zásady ochrany zdravia aplikované na časti ľudského tela a časti tváre; starostlivosť o chrup;
- hygiena tela, bielizne, šiat;
- správna životospráva – jedlo, spánok, oddych, učenie;
- ošetrovanie a obväzovanie prstov ruky, lakťa, oka, hlavy;

#### c) Pohyb a pobyt v prírode

- okolie našej obce, stanovište našej školy;
- orientácia podľa poludňajšieho tieňa;
- približné určovanie významných budov a iných dominánt v okolí podľa svetových strán;
- tvary zemského povrchu – rovina, pahorkatina, vysočina, kopec, hora, úbočie, svah, úpätie;
- chránené územie, objekty a prírodné útvary v obci a jej okolí;

### 3.1.4. Obsahové zameranie vo štvrtom ročníku

#### a) Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana

- nebezpečné látky v okolí školy ( amoniak, chlór a pod. ), zásady ochrany, prvá pomoc pri zasiahnutí organizmu;
- použitie detskej ochrannej masky, nasadzovanie spolužiakovi (DM-1, CM3-3/h );
- význam a použitie improvizovaných prostriedkov individuálnej ochrany – protichemickej a proti radiačnej;
- ukážka detského ochranného vaku ( DV-75 ) a detskej kazajky;( DK-88 );
- činnosť pri varovných signáloch CO;

zásady vykonania čiastočnej hygienickej očisty;

#### b) Zdravotná príprava

- starostlivosť o vitálne ústroje ľudského organizmu;
- zdravie a choroby, nákazlivé choroby a ochrana pred nimi;
- obväzovanie nohy, kolena, lýtky, stehna;
- jednoduché obväzovanie ovínadlami a šatkami pri povrchovom poranení rúk, nôh, prstov;

#### c) Pohyb a pobyt v prírode

- určovanie hraníc SR a susediacich štátov na mape;

určovanie nadmorských výšok na mape okolia;

- jednoduchý náčrt pochodu, kresba okolia stanovišťa – panoráma;

- jednoduchý odhad krátkych vzdialeností;

- čítanie z mapy- podľa farieb a topografických značiek;



- určovanie svetových strán na mape a podľa mapy;
- význam čistého ovzdušia pre človeka a prírodu;

- starostlivosť o lesné zvieratá a vtáctvo;
- zásady uhasenia ohniska;

**Ročníkový vzdelávací štandard** učiva ochrany života a zdravia pre primárne vzdelávanie v základných školách s exemplifikačnými úlohami

**Tematický celok:** *Riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana*

### 1. ročník

#### **Obsahový štandard:**

Naša obec – všeobecná charakteristika. Varovný signál. Povinnosti a činnosti žiakov pri vyhlásení signálov pri vzniku mimoriadnych udalostí. Spôsob evakuácie školy v prípade ohrozenia požiarom. Základné druhy horľavín a ich následky.

#### **Výkonový štandard:**

##### *1. Varovné signály a činnosť žiakov po varovaní*

- 1.1 Poznať signál „Všeobecné ohrozenie“ a činnosť po jeho vyhlásení.
- 1.1.1 Povedz, ako sa dozvieš o hrozivom nebezpečenstve.
- 1.1.2 Uveď, aký tón vydáva siréna pri signáli „Všeobecné ohrozenie“.
- 1.1.3 Povedz, čím sa líši signál „Všeobecné ohrozenie“ od signálu „Ohrozenie vodou“.

##### *2. Evakuácia školy v prípade ohrozenia*

- 2.1 Poznať činnosti pri opustení školy v prípade ohrozenia.
- 2.1.1. Vymenuj, ktoré materiály v škole, triede sú horľavé.
- 2.1.2. Ukáž, kde stojíš v skupine pred odchodom z triedy.
- 2.1.3. Povedz, ktorou cestou pôjdeš z triedy po vyhlásení signálu v prípade ohrozenia.
- 2.1.4. Uveď príklad, kedy sa evakuuje škola.
- 2.1.5. Urči miesto, kde sa v škole nachádza sklad civilnej ochrany.

### 2. ročník

#### **Obsahový štandard:**

Možnosti vzniku mimoriadnych udalostí. Druhy varovných signálov. Opatrenia na ochranu životov, zdravia a majetku pri vzniku mimoriadnej udalosti. Spôsob evakuácie. Detská ochranná maska a jej použitie. Pravidlá správania sa v prípade ohrozenia požiarom. Protipožiarne stanovište. Nebezpečenstvo hroziace pri manipulácii so zápalkami, zapaľovačmi a horľavinami, s elektrickým a plynovým zariadením.

#### **Výkonový štandard:**

##### *1. Mimoriadne udalosti – možnosti vzniku*

- 1.1 Poznať riziká, ktoré ohrozujú život, zdravie, majetok.
- 1.1.1 Charakterizuj svojimi slovami pojem mimoriadna situácia, udalosť.
- 1.1.2 Povedz aspoň dve možnosti vzniku mimoriadnej udalosti v prírode a na objektoch.
- 1.1.3 Povedz, kde v blízkosti školy a tvojho bydliska môže dôjsť k vzniku mimoriadnej udalosti.



1.1.4 Urči, ako znie tón pri vyhlásení varovného signálu „Všeobecné ohrozenie“.

2.1 Osvojíť si pravidlá evakuácie pri ohrození požiarom.

pri vzniku požiaru.

2.1.2 Uveď, kto a ako vyhlási signál „Horí“ na škole.

ako je potrebné ohlásiť požiar.

požiaru.

2.2 Poznať nebezpečenstvo pri manipulácii s materiálom umožňujúcim vznik požiaru.

2.2.1 Vysvetli nebezpečenstvo použitia otvoreného ohňa v blízkosti horľavých a výbušných látok.

2.2.2 Urči, kde v škole sú umiestnené hasiace prístroje.

odchodom z domu do školy, aby nedošlo k požiaru.

*Prostriedky individuálnej ochrany*

3.1.1 Vymenuj bežné dosiahnuteľné prostriedky ochrany jednotlivca.

ochrannej masky.

## 2. Požiarna ochrana

2.1.1 Popíš únikovú cestu v prípade vyhlásenia evakuácie

2.1.3 Povedz, komu a

2.2.3 Povedz, čo všetko je potrebné skontrolovať pred

3.

3.1 Poznať základné prostriedky ochrany jednotlivca.

3.1.2 Povedz, pomocou čoho a ako sa zisťuje veľkosť

## 3. ročník

### Obsahový štandard:

Charakteristika jednotlivých druhov mimoriadnych udalostí. Druhy a spôsob vyhlásenia varovných signálov. Opatrenia na ochranu životov, zdravia a majetku pri vzniku mimoriadnej udalosti. Možné zdroje ohrozenia vzhľadom na polohu školy. Spôsob evakuácie v prípade ohrozenia školy a jej okolia – havária, živelná pohroma, katastrofa.. Povinnosti žiakov pri organizácii evakuácie.

### Výkonový štandard:

#### 1. Mimoriadne udalosti

1.1 Poznať druhy mimoriadnych udalostí a spôsob ich vyhlásenia.

1.1.1 Charakterizuj živelnú pohromu, haváriu, katastrofu.

1.1.2 Povedz, čo urobíš keď zaznie siréna a nenachádzaš sa v škole ani doma, ale vonku.

1.1.3 Povedz, ako sa dozvieš o hrozacom nebezpečenstve a vzniku mimoriadnej udalosti.

1.1.4 Uveď, ako dlho počuť sirénu pri signáli „Všeobecné ohrozenie“.

1.1.5 Uveď miesta možností vzniku mimoriadnych udalostí v okolí školy, bydliska.

1.1.6 Vymenuj najčastejšie požiarne nedostatky (závady) v škole, v domácnosti.

#### 2. Evakuácia

2.1 Osvojíť si základné zákony pri evakuácii školy.

2.1.1 Povedz, ako sa môžeme evakuovať z ohrozeného priestoru.

2.1.2 Vymenuj, ktoré veci sa odporúčajú vziať si so sebou pri evakuácii – evakuačná batožina.

2.1.3 Uveď hmotnosť evakuačnej batožiny pre deti.

## 4. ročník

### Obsahový štandard:

Nebezpečné (zdraviu škodlivé) látky. Možnosti výskytu nebezpečných látok v okolí školy.

Pred lekárska pomoc v prípade zasiahnutia organizmu zdraviu škodlivými látkami. Opatrenia na ochranu životov, zdravia v prípade vzniku mimoriadnej udalosti.

Čiastočná hygienická očista a jej význam pre ochranu zdravia. Detské ochranné prostriedky (ochranná maska, kazajka, vak), ich význam a použitie.

### Výkonový štandard:

#### 1. Nebezpečné látky – druhy, zásady ochrany

1.1. Získať prehľad o nebezpečných látkach vyskytujúcich sa okolí školy a bydliska.



- 1.1.1 Vymenuj aspoň tri priemyselné podniky (závody), ktoré v okolí školy a bydliska pracujú s nebezpečnými látkami
- 1.1.2 Povedz, ktoré zdraviu škodlivé látky poznáš.
- 1.1.3 Urči, v ktorom smere sa šíri nebezpečná látka pri poveternostných podmienkach a ktorým smerom opustíš ohrozený priestor.
- 1.1.4 Povedz načo môžu byť použité nebezpečné látky v prípade teroristického útoku.

#### *2. Detské prostriedky individuálnej ochrany*

- 2.1 Poznať základné prostriedky ochrany detí.
- 2.1.1 Vymenuj najzákladnejšie prostriedky detskej ochrany dýchacích ciest a očí.
- 2.1.2 Uveď vek detí pre použitie ochrannej masky DM 1.
- 2.1.3 Vymenuj najznámejšie prostriedky na improvizovanú ochranu celého tela.
- 2.1.4 Urči, v akej polohe je maska v prípade jej nasadenia.
- 2.1.5 Uveď základné činnosti pri čiastočnej hygienickej očiste tela a vysvetli jej význam.

### **Tematický celok : Pohyb a pobyt v prírode**

#### *1. ročník*

#### **Obsahový štandard:**

Orientácia v mieste školy a jej okolí. Osvojiť si vedomosti, zručnosti a pohyb v teréne podľa prírodných úkazov. Základné informácie o významných budovách a ich účele. Historické objekty v obci a jej okolí.

#### **Výkonový štandard:**

##### *1. Orientácia v mieste školy a jej okolí*

- 1.1 Poznať svoju školu.
- 1.1.1 Uveď názov ulice, na ktorej sídli škola.
- 1.1.2 Urči miesto tvojej triedy v budove školy.
- 1.1.3 Ukáž na pláne školy jedáleň, telocvičňu, východ z budovy.
- 1.2 Poznať okolie školy.
- 1.2.1 Vymenuj najmenej dve ulice, ktorými prechádzaš cestou z domu do školy.
- 1.2.2 Uveď presnú adresu svojho bydliska.

##### *2. Určovanie svetových strán*

- 2.1 Poznať svetové strany
- 2.1.1 Ukáž, kde na obzore vychádza a kde zapadá slnko.
- 2.1.2 Vysvetli určovanie svetových strán podľa slnka.

##### *3. Významné budovy a ich účel*

- 3.1 Poznať významné budovy v mieste bydliska a školy.
- 3.1.1 Popíš presné miesto, kde sa nachádza zdravotné stredisko v obci.
- 3.1.2 Uveď približné miesto pošty.
- 3.1.3 Vymenuj dopravné prostriedky pomocou ktorých sa dostaneš do školy.
- 3.1.4 Zhotov jednoduchý náčrt dôležitých budov v okolí školy a mieste bydliska

#### *2. ročník*



**Obsahový štandard:**

Význam vody v prírode a jej konzumácia.

Zásady správneho a bezpečného správania sa v prírode.

Jedovaté huby.

Značenie turistických chodníkov.

**Výkonový štandard:**

*1. Príroda – charakteristika a význam*

1.1 Charakterizovať význam vody v prírode.

1.1.1 Povedz, ktorá rieka preteká v mieste tvojho bydliska, alebo okolí.

1.1.2 Povedz, čím sa znečisťuje voda v prírode.

1.2 Poznať jedovaté huby.

1.2.1 Rozlíš jedovaté huby na obrázku.

*2. Správanie sa a pohyb v prírode*

2.1 Poznať zásady pohybu a pobytu v prírode.

2.1.1 Povedz, prečo nemáme poškodzovať prírodu.

2.1.4 Opíš, možné následky nesprávneho ukrytia pred bleskom.

2.2. Poznať turistické chodníky

2.2.1 Urči miesto, kde sa nachádza najbližší turistický chodník v okolí školy, obce.

2.2.2 Popíš, ako sa označujú turistické chodníky.

**3. ročník**

**Obsahový štandard:**

Okolie obce, chránené územia, objekty a prírodné útvary.

Orientácia podľa poludňajšieho tieňa.

Hlavné a vedľajšie svetové strany.

Významné budovy a dominanty v okolí.

Tvary zemského povrchu.

**Výkonový štandard:**

*1. Orientácia v teréne*

1.1 Poznať stanovište a okolie školy.

1.1.1 Urči najvýhodnejšie miesto v okolí školy na pozorovanie.

1.1.2 Povedz, ako určujeme svetové strany podľa tieňa.

1.1.3 Urči hlavné svetové strany podľa poludňajšieho tieňa.

1.1.4 Vymenuj hlavné a vedľajšie svetové strany.

1.2 Určiť významné budovy podľa svetových strán.

1.2.1 Ukáž hlavné svetové strany pred vchodom do školy.

1.2.2 Nakresli, čo dôležité sa nachádza severne, východne, západne a južne od vchodu do školy.

1.2.3 Povedz, ktoré sú hlavné časti kompasu, alebo buzoly.

1.2.4 Urči, na ktorú svetovú stranu ukazuje tmavý koniec

strelky.

1.2.5 Urči pomocou kompasu alebo buzoly, čo sa nachádza od vášho stanovišťa na vedľajších svetových stranách.



## 2. Tvárnosť krajiny

- 2.1 Charakterizovať tvárnosť okolia obce, mesta.
- 2.1.1 Uvedť rozdiel medzi rovinou a pahorkatinou.
- 2.1.2 Povedz, ktorý je najvyšší vrch v okolí obce.
- 2.1.3 Opíš Vysoké Tatry z hľadiska tvárnosti.

## 4. ročník

### Obsahový štandard:

Hranice Slovenskej republiky a ich poloha k susedným štátom na mape.

Význam čistého ovzdušia pre človeka a prírodu.

Základné zásady pri táborení v prírode.

Základné úkony práce s mapou – určovanie svetových strán podľa mapy, čítanie z mapy podľa farieb a základných topografických značiek, určovanie nadmorských výšok a jednoduchý odhad krátkych vzdialeností.

Jednoduchý náčrt pochodu, panoramatický náčrt.

### Výkonový štandard:

#### 1. Mapy, základné činnosti pri práci s mapou

1.1 Vedieť základné úkony pri práci s mapou.

1.1.1 Určí na mape sever a ostatné svetové strany.

1.1.2 Uvedť štáty, s ktorými máme spoločné hranice.

1.1.3 Ukáž na mape miesto kde žiješ.

1.2 Poznať základné topografické značky a čítanie z mapy.

1.2.1 Určí na mape Slovenska najznámejšiu nížinu a vysočinu.

1.2.2 Uvedť farbu, ktorá sa používa pre označenie riek a jazier na mape.

1.2.3 Nájdí na mape dve jaskyne.

1.3 Poznať obsah mapy.

1.3.1 Povedz, podľa čoho určíš, kde je na mape sever.

1.3.2 Povedz, akou topografickou značkou sa značí obec, cesty a železnice.

1.3.3 Ukáž na mape vrstevnicu a charakterizuj ju.

1.3.4 Určí výškový rozdiel dvoch ľubovoľných bodov na mape.

1.2 Určiť významné budovy podľa svetových strán.

1.2.2 Nakresli, čo dôležité sa nachádza severne, východne, západne a južne od vchodu do školy.

1.2.3 Povedz, ktoré sú hlavné časti kompasu, alebo buzoly.

strelky.

1.2.5 Určí pomocou kompasu alebo buzoly, čo sa nachádza od vášho stanovišťa na vedľajších svetových stranách.

## 2. Tvárnosť krajiny

2.1.1 Uvedť rozdiel medzi rovinou a pahorkatinou.

2.1.3 Opíš Vysoké Tatry z hľadiska tvárnosti.

1.1.4 Vymenuj hlavné a vedľajšie svetové strany.

1.2.1 Ukáž hlavné svetové strany pred vchodom do školy.

1.2.4 Určí, na ktorú svetovú stranu ukazuje tmavý koniec

2.1 Charakterizovať tvárnosť okolia obce, mesta.

2.1.2 Povedz, ktorý je najvyšší vrch v okolí obce.



## **Tematický celok: Zdravotná príprava**

### **1. ročník**

#### **Obsahový štandard**

Návšteva lekára v zdravotnom stredisku.

Správanie sa v zdravotníckych zariadeniach.

Úloha lekára pri pomoci chorým a zraneným.

Prevenia pred chorobami a preventívne opatrenia proti uštipnutiu hmyzom.

#### **Výkonový štandard:**

##### *1. Významné strediská z hľadiska zdravotnej prevencie a liečenia*

1.1 Poznať významné zdravotnícke zariadenia.

1.1.1 Uved', kde sa nachádza zdravotné stredisko v mieste tvojho bydliska.

1.1.2 Opíš', na aký účel slúži ľuďom nemocnica.

1.1.3 Vysvetli, ako sa správať v čakárni u lekára.

##### *2. Starostlivosť o zdravie*

2.1 Poznať zásady starostlivosti o zdravie.

2.1.1 Vysvetli význam povolania lekár.

2.1.2 Uved', akých lekárov si navštívil a ako pomáhajú chorým a raneným.

2.1.3 Povedz, ktorým športom si upevňuješ zdravie.

2.1.4 Uved', aká strava je pre človeka najzdravšia.

##### *3. Neprijemné poranenia*

3.1 Poznať zásady ošetrovania nepríjemných poranení.

3.1.1 Uved', na aké poranenie použiješ studený obklad.

3.1.2 Povedz, pomocou čoho vytiahneš žihadlo zapichnuté v koži.

3.1.3 Povedz názov jediného jedovatého hada u nás.

3.1.4 Charakterizuj, ako vyzerá miesto so zahryznutým kliešťom.

### **2. ročník**

#### **Obsahový štandard:**

Zásady ochrany zdravia.

Hygiena tela a starostlivosť o chrup.

Správna životospráva.

Ošetrovanie a obväzovanie rán na prstoch ruky, lakťa, oka a hlavy.

#### **Výkonový štandard:**

##### *1. Ochrana zdravia*

1.1 Poznať časti ľudského tela a zásady správnej životosprávy.

1.1.1 Vymenuj hlavné časti ľudského tela.

1.1.2 Povedz, ako sa máš správne starať o svoje zuby.



1.1.3 Povedz, prečo človek potrebuje pravidelný a dostatočný spánok.

2. *Prvá pomoc pri poranení hornej končatiny a hlavy*

2.1.1 Vysvetli, prečo je potrebné každé poranenie okamžite ošetriť.

2.1.3 Ukáž na spolužiakovi ošetrenie odreniny lakťa.

1.1.4 Vymenuj základné zásady správnej životosprávy.

2.1 Poznať zásady ošetrenia a obväzovania.

2.1.2 Popíš, ako by si ošetril povrchové poranenie hlavy.

2.1.4 Na poranené prsty ruky použi správny obväz.

### 3. ročník

#### Obsahový štandard:

Základné životné funkcie ľudského organizmu a ich význam.

Hodnota zdravia, nákazlivé choroby a ochrana pred nimi.

Pojmy prvej pomoci.

Obväzová technika kolena a lýtko.

Použitie trojrohej šatky pri znehybnení hornej končatiny.

Zásady poskytovania prvej pomoci pri jednoduchých poraneniach.

#### Výkonový štandard:

##### 1. Základné životné funkcie

1.1. Poznať, kedy človek potrebuje prvú pomoc.

1.1.1 Povedz, čo patrí k základným životným funkciám ľudského tela.

1.1.2 Uveď, ako realizujeme kontrolu vedomia.

1.1.3 Ukáž na spolužiakovi, kde položíme ruky pri kontrole dýchania.

1.1.4 Ukáž miesta, kde nahmatáme pulz.

##### 2. Praktické precvičenie obväzovej techniky pri jednoduchých poraneniach horných

a dolných končatín

2.1 Poznať zásady obväzovej techniky.

2.1.2 Vysvetli, na čo musíme dávať pozor pri prikladaní obvínadla.

2.1.3 Demonštruj, ako sa prikladá obvínadlo.

2.1.4 Ukáž dva spôsoby ako upevníme koniec obvínadla.

2.1.5 Demonštruj na spolužiakovi špirálový obväz lýtko a znehybnenie hornej končatiny trojrohou šatkou.

2.1.1 Uveď, kedy používame obvínadlo a kedy šatkový obväz.

#### 4. Proces realizácie:

Učivo „Ochrana života a zdravia“ má niekoľko špecifik a odlišností od ostatných vyučovacích predmetov v základnej škole. Základným znakom učiva OŽZ je, že hoci nemá vyučovací predmet, je učivo pre žiakov povinné a výsledky sa neklasifikujú. Poslanie učiva je zamerané prípravou žiakov v koedukovanej forme na správne činnosti a konania v prípade vzniku nebezpečnej mimoriadnej situácie. Žiaci si v priebehu výchovného a vzdelávacieho procesu osvojujú potrebné vedomosti, zručnosti, návyky a schopnosti.

Zvláštnosťou učiva OŽZ je viac tematický obsah navzájom nie podobný. Pre osvojovanie vedomostí a zručností sa využívajú najmä didaktické hry, prípadne niektoré vhodné poznatky z iných oblastí vzdelávania. Používané metódy rešpektujú bežné didaktické postupy, žiada sa však uplatňovať menej verbálne a viac názorné metódy, cvičenia a kontroly. Dôležitú funkciu plnia aktivizujúce a motivačné hodnotenia, samostatné alebo skupinové činnosti. Žiaci majú v priebehu osvojovania učiva získať poznatky o potrebnosti a nenahraditeľnosti učiva pri vzniku



a priebehu mimoriadnej situácie. Odporúčame spracovať a skoordinať učivo vybraných vyučovacích predmetov k jeho využitiu v medzi predmetových vzťahoch v prospech učiva OŽZ. Prvky učiva sú zapracované do učebných osnov povinných predmetov (telesná výchova, vlastiveda, prvouka, výtvarná výchova) a sú ich integrálnou súčasťou.

Rozdielnosť v procese vyučovania učiva OŽZ je, že sa realizuje prevažne mimo učební so špecifickým materiálom a učebnými pomôckami. Dávame na zváženie zaradenie niektorých tém do DH vzhľadom na :

- priestorové podmienky školy,
- blízkosť vhodného terénu,
- dostupnosť materiálu a pomôcok na precvičovanie,
- náročnosť, alebo neprimeranosť požiadaviek a úloh na žiakov vzhľadom na pohlavie a vek,
- odbornú pripravenosť pedagogických pracovníkov.

Na procese realizácie učiva sa okrem tém vo vybraných povinných predmetoch, didaktických hier podieľajú aj :

- spolupráca so špecifickými organizáciami a združeniami ako Polícia, Hasičský zbor, Slovenský skauting, Sokol, SČK, Slovenský zväz ochrancov prírody.
- Nakoľko sa učivo nerealizuje v samostatnom predmete, riaditeľ školy poveril zabezpečovaním a usmernením učiva p. Tchuríkovú.

#### **BEZPEČNOSTNÉ OPATRENIA PRI DIDAKTICKÝCH HRÁCH NA ŠKOLE**

Za organizáciu ochrany a bezpečnosti pri uskutočňovaní didaktických hier zodpovedá vedúci didaktických hier, ktorý je povinný :

- organizovať označenie priestoru DH a poriadkovú službu v nebezpečných miestach, označenie a ohraničenie nebezpečných priechodov a miest,
- označiť miesta imitácie a zaistiť bezpečnosť pri označení jednotlivých situácií,
- udržiavať poriadok pri činnosti cvičiacich značkárov,
- spracovať pokyny pre bezpečnostné opatrenia pri cvičení v závislosti od miestnych podmienok, aby sa nimi oboznámili všetci účastníci didaktických hier,
- kontrolovať osobne a prostredníctvom svojich zástupcov a pomocníkov dodržiavanie bezpečnostných opatrení počas cvičenia.

Za dodržiavanie bezpečnostných opatrení počas didaktických hier sú zodpovední vedúci na jednotlivých pracoviskách, ktorí sú povinní :

- oboznámiť žiakov so stanovenými bezpečnostnými opatreniami,
- oboznámiť cvičiacich s nebezpečnými miestami a označiť ich,
- kontrolovať dodržiavanie bezpečnostných opatrení, najmä počas imitácie a praktickej činnosti.

Počas didaktických hier je zakázané :

- prevážať imitačné prostriedky spoločne s osobami,
- používať nesprávnu či poškodenú techniku a dopravné prostriedky,
- pohybovať sa a zdržiavať sa v miestach presunov a činnosti techniky,
- používať rádiové stanice bližšie ako 100 m od vedenia vysokého napätia, pracovať s nimi bez uzemnenia,
- používať nesprávne a poškodené imitačné prostriedky, používať ich improvizáciu,
- rozmiestňovať značkárov v miestach nebezpečnej imitácie,
- používať zápalné a dymové prostriedky bližšie ako 50 m od osôb a ľahko zápalných látok ( materiálov ). Dymové prostriedky nepoužívať menej ako 200 m od obydli a komunikácií,
- uskutočňovať cvičné výbuchy v obytných miestach a na vodných plochách,



- zbierať nepoužité – nevybuchnuté imitačné prostriedky a demontovať ich, - vykonávať činnosť v zadymených priestoroch bez ochranných pomôcok a zaistenia inou osobou, - dotýkať sa vodičov elektrickej energie a vodivých kovových predmetov bez preverenia ich odpojenia od elektrickej energie,
- pohybovať sa v nebezpečných miestach, - vykonávať zemné práce bez súhlasu príslušných územných správnych orgánov, - rozkladať oheň v lesných porastoch a na miestach s možnosťou vzniku požiaru, - piť vodu z nepreverených vodných zdrojov.

### Na zaistenie bezpečnosti sa musia dodržiavať tieto špecifické opatrenia:

- dodržiavať stanovené bezpečnostné opatrenia pre činnosť v príslušnom objekte (mieste),
- pri činnosti v rámci účelového cvičenia zabezpečiť jednotlivé miesta proti poškodeniu,
- zabrániť prípadnému narušeniu inžinierskych sietí a technologických zariadení výrobného procesu,
- uskutočniť prieskum predpokladaných miest účelového pre didaktické hry,
- priestory činnosti označiť stanovenými značkami (tabuľkami),
- nedovoliť prekročenie noriem pobytu a práce v ochranných maskách a iných ochranných prostriedkoch.

Pri činnosti v lesných priestoroch :

- Uskutočniť prieskum a označiť nebezpečné a nepriechodné miesta,
- Zaisťovať dodržiavanie všetkých protipožiarnych opatrení,
- Zabezpečiť zdravotnícke opatrenia pri možnom úraze, proti uštipnutiu hadom, otravám a i.

### A/ Zaradenie prierezovej témy Ochrana života a zdravia v predmetoch:

Vo vyučovacích i mimo vyučovacích aktivitách. projekty

Zdravá škola, Olympiáda, Žiak-separáčik, Chráň si svoje múdre telo, Autoškola pre deti.

### B/ Zaradenie prierezovej témy Ochrana života a zdravia:

**Ročník: Forma: termín: Dĺžka: Realizátor: ČTP**

|                                              |                |              |
|----------------------------------------------|----------------|--------------|
| <b>1. ročník:</b> Didaktické hry - september | Teória: 4 hod. | Prax: 4 hod. |
| <b>2. ročník:</b> Didaktické hry - september | Teória: 4 hod. | Prax: 4 hod. |
| <b>3. ročník:</b> Didaktické hry - september | Teória: 4 hod. | Prax: 4 hod. |
| <b>4. ročník:</b> Didaktické hry - september | Teória: 4 hod. | Prax: 4 hod. |

Z: poverený pedagóg, tr. učiteľky

## II. 5. 7. TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

Prierezová téma rozvíja u žiakov kompetencie tak, aby vedeli - komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine. Ciele aj obsah prierezovej témy je súčasťou viacerých predmetov.

Hlavným cieľom je, aby sa žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce naučili riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovávať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu, overiť ju a pod.



Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

Výsledkom vzdelávania bude, že žiak vhodným spôsobom dokáže zareagovať v rôznych kontextových situáciách, nadviazať kontakt, zostaviť základné písomnosti osobnej agendy, pozná ich funkciu, formálnu úpravu a vie ju aplikovať, využiť nástroje IKT, identifikovať a popísať problém, podstatu javu, získať rôzne typy informácií, zhromažďovať, triediť a selektovať ich, kultivovane prezentovať svoje produkty, názory, vytvoriť plán prezentácie, napláňovať a realizovať základný výskum, určiť svoje silné stránky a vie ich využiť pri vhodnom výbere témy, vie aplikovať vhodnú formálnu štruktúru na prezentáciu výsledkov svojho výskumu.

### **Zaradenie prierezovej témy Tvorba projektu v predmetoch:**

Vo všetkých vyučovacích predmetoch. Projekt školy.

Vydávanie školského časopisu 2x ročne.

T: stály – 2x ročne

## **II. 5. 8. REGIONÁLNA VÝCHOVA A TRADIČNÁ ĽUDOVÁ KULTÚRA**

Prierezová téma Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky.

Nakoľko sa vláda Slovenskej republiky zaviazala realizovať Odporúčania na ochranu tradičnej kultúry a folklóru a Generálnou konferenciou UNESCO bol schválený: Dohovor o ochrane nehmotného kultúrneho dedičstva ako aj Dohovor o ochrane a podpore rozmanitosti kultúrnych prejavov, uvedenú prierezovú tému nenásilnou formou začleníme vo vyučovaní do viacerých predmetov- slovenský jazyk a literatúra, prírodoveda, vlastiveda, výtvarná a hudobná výchova,- prostredníctvom ich obsahov ale aj formou projektov, výletov, turistických vychádzok a exkurzií po našom blízkom, ale aj vzdialenejšom okolí v našej vlasti.

Cieľom zaradenia prierezovej témy do vyučovania je **vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia a spoznávanie kultúrneho dedičstva našich predkov.**

Edukačná činnosť je zameraná na to aby žiaci v rámci regionálnej výchovy poznali históriu a kultúru vlastnej obce, mesta – na funkčné využívanie historických regionálnych ukážok: môj rodný kraj – kraj, kde žijem; škola a jej okolie; moja trieda; obec, v ktorej žijem; čo sa mi v našom kraji najviac páči; čím sa pýši naša obec (príbehy o rodákoch, pamätné miesta, sochy a i.), história, (osídlenie), povesti, piesne, šport a kultúra, osobnosti, ale aj súčasnosť vo všetkých smeroch napr. ekonomika); jej flóru a faunu – význam ochrany prírody, lesa, vody, živočíchov – objavujeme Slovensko – objavovanie a spoznávanie prírodných krás a zaujímavostí Slovenska; povestami opradené pohoria – cestujeme po Slovensku – oboznámenie sa s časťami Slovenska formou výletu; povesti z veľkých a starých miest Slovenska; zvyky a tradície; ľudia v mojom okolí (aj o úcte k starším obyvateľom); pripomíname si našich predkov – vychádzať z rodinného prostredia t.j. téma – RODINA – rodostrom rodiny, tradičné jedlá; stretnutia s pamätníkmi (starými rodičmi, známymi) na besedy rozhovory so žiakmi o minulosti ich regiónu a pod. Vedieť sa orientovať v turisticky a historicky atraktívnych miestach Slovenska. Základom našej kultúrnej identity, ako aj zdrojom historického vedomia, patriotizmu a vzdelanosti, poznávania kultúrnej rozmanitosti, je tradičná ľudová kultúra – kultúra, ktorú vytvorili, ktorou žili a dodnes žijú najširšie vrstvy obyvateľstva – využitie danosti regiónu, návšteva ľudového majstra, dielne, výstavy – spoznávanie tradičných ľudových remesiel, ľudovoumeleckých výrobkov regiónu, tradičné jedlá, vlastná tvorba (remeslá), spoznávanie staviteľských pamiatok v regióne, obci, poznatky využiť vo výtvarnom zobrazovaní; tvorba zbierky ľudovej hudobnej kultúry, jej prezentácia (piesne, zvyky regiónu, vlastná tvorba – spevník regiónu); poznávanie vyčítaniek, hádaniek, básní, ľudovej piesne, tanec, ľudové kroje (hudobný, pohybový, výtvarný prejav), príslovie, porekadiel, pranostík, bájok, rozprávok: ľudových, autorských, povestí a pod. – skúmanie vlastnej kultúry, skúmať a objavovať vlastnú kultúru a spoznávať iné kultúry v oblasti ľudových tradícií. Týmto aktivitami pomôžeme pri vytváraní predpokladov u žiakov na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam k tradičnému ľudovému umeniu a uchovávaniu kultúrneho dedičstva našich predkov.



**Tematické celky a témy**, v rámci ktorých je možné rozvíjať prierezovú tému REGIONÁLNA VÝCHOVA A TRADIČNÁ ĽUDOVÁ KULTÚRA v štátnom, ale aj školskom vzdelávacom programe

Pod regionálnou kultúrou rozumieme súhrn produktov (hmotných a nehmotných) ľudskej činnosti, ktoré sa viažu na konkrétnu obec alebo región. Regionálna kultúra zahŕňa v sebe lokálne a regionálne kultúrne dedičstvo, ako aj živé kultúrne prejavy fungujúce v každodennom živote, pri sviatkoch a slávnostiach. Regionálna kultúra nadväzuje na regionálne kultúrne tradície a pokladá ich za dôležitú súčasť historickej pamäte i za zdroj identity obce alebo regiónu.

**Tematické celky:**

**1. Môj rodný kraj**

**2. Objavujeme Slovensko**

**3. Tradičná ľudová kultúra.**

**1. tematický celok: Môj rodný kraj**

**Témy:**

- moja rodina,
- škola, okolie školy,
- súčasnosť),
- rozprávky, príbehy, legendy spojené s históriou obce, mesta,
- obec, mesto, v ktorom žijem (poloha, história a
- tradičné regionálne zvyky, obyčaje,
- kultúrne pamätihodnosti, monumenty obce, mesta,
- regionálne múzea, prírodovedné múzeá, galérie, skanzeny,
- významné osobnosti regiónu,
- prírodné krásy regiónu,
- náučné chodníky v regióne,
- chránené rastliny a živočíchy na území regiónu,
- minerály, skameneliny, jaskyne na území regiónu,
- tradičné produkty a zamestnania v regióne,
- umelecké produkty, tradičné ľudovomelecké
- remeslá regiónu,
- miestne a regionálne jazyk

**2. tematický celok: Objavujeme Slovensko**

**Témy:**

- spoznávanie regionálnej kultúry a najtypickejších prejavov kultúr iných regiónov Slovenska v oblasti ľudových tradícií,
- spoznávanie základných znakov ľudovej kultúry národností žijúcich na Slovensku,
- výber z historických, kultúrnych pamätihodností Slovenska (hrady, zámky, architektúra,
- flóra a fauna Slovenska,
- chránené územia na Slovensku,
- ľudové piesne a tance, dramatické a výtvarné umenie, tradičné ľudovomelecké remeslá z regiónov Slovenska,
- geografické zvláštnosti Slovenska, geografické a prírodné monumenty, jaskyne a i.,
- významné osobnosti rôznych oblastí kultúry a histórie Slovenska.

**3. tematický celok: Tradičná ľudová kultúra**

Tradičnú ľudovú kultúru vnímame ako formy kultúrneho prejavu podporujúcu zachovanie kultúrnej identity. Kultúrnu identitu chápeme ako súhrn postojov, návykov, tradícií, hodnôt, interpretácií a sebainterpretácií, spôsobov myslenia, cítenia a konania (vzorcov správania), ktoré charakterizujú organizovanú skupinu ľudí, jej kolektívum, spoločným výtvorom.



Tradičná ľudová kultúra je súhrn hmotných a nehmotných produktov ľudskej činnosti, vytvorených v tradičných spoločnostiach. Prenášala sa z generácie na generáciu ústnym podaním, napodobňovaním a v podstatne menšej miere písomnou formou.

Tradičná ľudová kultúra ako ucelený a živý systém zanikala postupne s modernizáciou spoločnosti, jej javy sa stali zdrojom kultúrnej a spoločenskej identity, zdrojom historického vedomia, patriotizmu a vzdelanosti, poznávania kultúrnej rozmanitosti, nástrojom toerancie, občianskej súdržosti a porozumenia medzi národmi. Je súčasťou materiálneho a duchovného bohatstva SR. Uchováva sa ako prejav lokálneho, regionálneho alebo kultúrneho dedičstva Slovenska.

**Témy:** a) **Tradičná hmotná kultúra:**

- ľudové stavitel'stvo,
- tradičné remeslá (ich história),
- odev (kroje na dedine),

b) **Tradičná nehmotná kultúra:**

- slovesnosť, nárečia),
- spoločenské praktiky, zvyky,
- tradície spojené s náboženskými sviatkami (napr. vianočné, veľkonočné a i.),
- folklórne tradície (prejavy tradičnej ľudovej kultúry: ústne, herné, dramatické, spevné, tanečné a hudobné).

- domáce a tradičné remeselné výrobky,

- produkcia potravín a strava,

- výtvarné umenie a i.,

- ústne tradície a prejavy vrátane jazyka (ľudová

- interpretačné umenie (ľudové hudba, piesne, tance, hry),

- rituály a slávnostné udalosti,

- zvyky a obyčaje súvisiace s prírodou a vesmírom,

**Zaradenie prierezovej témy Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra :**

**V predmetoch:**

Slovenský jazyk a literatúra, prírodoveda, vlastiveda, hudobná výchova, výtvarná výchova .

**V mimoškolských aktivitách** – súťaž v speve ľudových piesní Giraltovský Hudák, výlet na hrad Krásna Hôrka a kastiel' Betliar, turistická vychádzka detí a rodičov do Kobylníc, turistické vychádzky na hrad Podčičva, Šarišský hrad, Kapušanský hrad, hrad Zborov, škola v prírode v Bojniciach, exkurzia Po stopách KDO- Svidník, Dukla, Tokajík, literárna exkurzia do Levoče a Kežmarku, návšteva skanzenu vo Svidníku, exkurzia do Bardejova, návšteva divadelných predstavení v Prešove, školské výlety a iné.

**Finančná gramotnosť**

**1. ročník**

**1. tému - Človek vo sfére peňazí**

ČK1: *Vyhodnotiť trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.* Očakávania, že žiak je schopný:

**Pomenovať základné ľudské potreby a základné ľudské hodnoty. Opísať postavenie členov rodiny pri zabezpečovaní životných potrieb.**

**Matematika** – Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 20

**Etická výchova** – Postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch (chrániť si veci svoje i iných)

**Prvouka** – voda, rastliny, potrava



Súkromná základná škola, Dukelská 33, GIRALTOVCE

ČK2: *Pochopiť vzťah ľudská práca – peniaze.* Očakávania, že žiak je schopný:

**Zhodnotiť svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti. Rozlíšiť na príkladoch zo svojho okolia, čo znamená byť bohatý alebo chudobný.**

**Matematika** – Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 20

**Etická výchova** – Postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch (chrániť si veci svoje i iných)

**Prvouka** – voda, rastliny, potrava

ČK3: *Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.* Očakávania, že žiak je schopný:

**Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s vecami, hospodárneho správania sa vo svojom okolí ( domácnosť, škola, obec).**

**Matematika** – Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 20

**Etická výchova** – Postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch (chrániť si veci svoje i iných)

**Prvouka** – voda, rastliny, potrava, cesta do školy

### III. Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia

Vnútrotný systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

#### 1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

*Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.*

*Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. Okrem sumatívnych výsledkov sa sústredíme na rozpracovanie normatívneho hodnotenia výsledkov žiakov formou hodnotiaceho portfólia.*

*Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných.*

*Hodnotenie budeme robiť na základe kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať vývoj žiakov.*

*Stupne celkového hodnotenia sa uvádzajú na vysvedčení. (Vyhláška MŠ SR 320/2008 Z.z z 23.7.2008 §18 ods.5)*



*„Úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre 1.stupeň školy, žiak získa primárne vzdelanie. Na vysvedčení vo štvrtom ročníku sa do doložky uvedie: „Žiak získal primárne vzdelanie“*

## **2. Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov**

*Hodnotenie zamestnancov sa bude zakladať na bodovom hodnotení. Body sa budú prideliť na základe:*

- *Pozorovania (hospitácie)*
- *Rozhovoru*
- *Výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, didaktické testy zadané naraz vo všetkých paralelných triedach, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy a pod)*
- *Sledovania pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa*
- *Hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.*
- *Hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy.*
- *Vzájomného hodnotenia učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny*
- *Hodnotenia učiteľov žiakmi*

## **3. Hodnotenie školy**

*Monitorujeme pravidelne:*

- *Podmienky na vzdelanie*
- *Spokojnosť s vedením školy a učiteľmi*
- *Prostredie – klíma školy*
- *Priebeh vzdelávania – vyučovací proces- metódy a formy vyučovania*
- *Úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami*
- *Výsledky vzdelávania*
- *Riadenie školy*
- *Úroveň výsledkov práce školy*

*Kritériom pre nás je:*

- *Spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov*
- *Kvalita výsledkov*

*Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:*

- *Dotazníky pre žiakov a rodičov*
- *Analýza úspešnosti žiakov na súťažiach, olympiádach*
- *SWOT analýza*



Na hodnotenie školy využívame hlavne priamy kontakt s rodičmi, ich účasť na podujatiach školy. Našou snahou je získať spätnú väzbu na kvalitu školy. Prípadné nedostatky okamžite odstraňujeme.

#### IV. Školský učebný plán ISCED 1 RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN pre ZŠ s vyučovacím jazykom slovenským

| vzdekovácia oblasť                | vyučovací predmet             | ročník primárne vzdelávanie |       |       |       | spolu |
|-----------------------------------|-------------------------------|-----------------------------|-------|-------|-------|-------|
|                                   |                               | 1                           | 2     | 3     | 4     |       |
| Jazyk a komunikácia               | slovenský jazyk a literatúra  | 9                           | 8 + 1 | 7 + 2 | 7 + 1 | 31+4  |
|                                   | anglický jazyk                | 2                           | 2     | 3     | 3     | 6+4   |
| matematika a práca s informáciami | matematika                    | 4                           | 4     | 4     | 4     | 16    |
|                                   | informatika                   |                             |       | 1     | 1     | 2     |
| človek a príroda                  | prvouka                       | 1                           | 2     |       |       | 3     |
|                                   | prírodoveda                   |                             |       | 1     | 2     | 3     |
| človek a spoločnosť               | vlastiveda                    |                             |       | 1     | 2     | 3     |
| človek a hodnoty                  | etická/náboženská výchova     | 1                           | 1     | 1     | 1     | 4     |
| človek a svet práce               | pracovné vyučovanie           |                             |       | 1     | 1     | 2     |
| umenie a kultúra                  | hudobná výchova               | 1                           | 1     | 1     | 1     | 4     |
|                                   | výtvarná výchova              | 2                           | 2     | 1     | 1     | 6     |
| zdravie a pohyb                   | telesná a športová výchova    | 2                           | 2     | 2     | 2     | 8     |
|                                   | základ                        | 20                          | 20    | 23    | 25    | 88    |
|                                   | voliteľné/disponibilné/hodiny | 2                           | 3     | 2     | 1     | 8     |
|                                   | spolu                         | 22                          | 23    | 25    | 26    | 96    |